

dem navadno ni do tega, da bi svoje otroke dobro izredili, nego komaj čakajo, da svoje otroke, četudi slabo ali nič poučene, priprežejo k svojemu delu — k svojemu trpljenju, dasi vidijo lahko vsak dan, da dobro izrejen in izšolan kmet v polovici dneva toliko stori, nego njegov zanemaren sosed v celem dnevu. Vrhu tega pa ta res v potu svojega obraza služi vsakdanji kruhek, medtem ko oni dela z neko posebno lahkoto in lahko bi rekli, eleganco. To so pač stvari, ki jih potrjuje vsakdanja izkušnja. Treba je torej tu ljudem pri vsaki priliki odpirati oči in gotovo se jim bodo konečno odprle.

Učitelji pa moramo biti idealni, če se tudi svet valja v materialnosti, in nikdar nam ne bo žal truda, ki smo ga žrtvovali za svoj narod — za človeštvo. Saj pridejo časi in še prav kmalu, ko bodo uvideli potrebo vzgojnega dela in vse bolj uvaževali naš stan ter ga izkušali povzdigniti še na višjo stopnjo, nego je danes, ker če kateri stan, mora biti vsestransko temeljito pripravljen in podkovan za svoje delo, tedaj je to gotovo naš učiteljski stan.

Mi sami že čutimo, da čas od nas več zahteva, kakor pa moremo dati na podlagi svojih dosedanjih študij. Spoznali bodo pa tudi to tisti, ki imajo usodo narodov v rokah. Poskrbeli bodo torej, da bo naš stan začel vstajati in se izpopolnjevati do tiste stopnje, ko bo narodu lahko s svojim delom jamčil zdrav in vesel napredek. Videli bodo n. pr., da se Lahji uče zidati in da jih mi ne vprašamo, koliko jezikov govore, nego **kako zidajo**. Pri nas imamo pa še vedno tisto zastarelo naziranje, da mora vsakdo nemški znati, kdor hoče kaj biti. Posledica je pa ta: Lahji se uče zidati in imajo pri nas po 4 do 6 K na dan, naši se pa uče nemščine in imajo na dan po 1 K ali 1.40 K, ko za tistimi nemščine in slovenščine nevesčimi Lahji nosijo malto po odrih.

Zato bo pri nas treba skrbeti v pravih krajih za primerne strokovne šole, in pa dovoliti, da se smejo le nadarjeni učenici, pa še ti le prostovoljno — učiti drugih jezikov, a to še le tedaj, ko bodo svoj materni jezik že imeli dobro v oblasti. Videli bodo, da naš kmet ne more naprej, ker po stari šegi še preganja ovcam garje in s konjederkami zdravi in pokončava svojo živino. Dali mu bodo torej nadaljevalnih kmetijskih šol, kjer se bodo talentirani kmetijski sinovi priučili umnemu izkoriščanju matere zemlje, ter bodo vedeli s pridobljenimi vrednotami umno gospodariti. Kdor pa nima za učenje daru in veselja, bo pa cepil drva in pasel krave. Saj morajo tudi taki biti, kakor je rekel tisti kmet, ki so ga silili, naj da svojega sina za »gospoda« študirat. Jaz gospod, ti gospod — kdo bo pa pasel krave?! Po- učen kmečevalec bo pa svojo grudo obdeloval tudi z vse drugim veseljem, ker mu bo obilo poplačevala njegov trud. S tem bo pa nanjo tudi bolj navezan in ne bo silil v mesto ali celo v Ameriko za dvomljivo srečo. — Saj se na deželi tudi dobro živi, ali pa še lepše nego v mestu. K vsemu temu bodo pa morali priti za deklela tudi dobre gospodinjske šole, ker le dobra gospodinja hiši tri ogle podpira, slaba pa še četrtega podere. Slabe gospodinje so veliko krive slabih časov. To izkušamo na deželi, a tudi v mestih.

Mi lahko vsak dan vidimo, da je najlepše in najbolje delo prave ženske, ako s pravim razumom in čutečim srcem vlada svoje hiševanje. Kjer tega ni, tam propada rod duševno in telesno. Iz hiš, kjer gospodinjo nesporetne in sirove ženske, beže moške in otroci ter si iščejo razvedrila, kjerkoli morejo, četudi v zabavah, ki zamore dušo in telo. Nečedne ženske pristudijo možu dom, slabe kuharice pa spridijo želodce vsej družini ter naravnost podé svoje može v gostilno. Res je, da vse ženske ne morejo biti gospodinje in si torej nekatere morajo iskati samostojnega kruha. Res je pa tudi, da je temu večina teh sama kriva, ker nimajo jasnega pojma o pravem ženskem poklicu.

Zato je pa treba s te strani ženstvo že z mladega navajati in poučevati. Seveda velja za ženske, kakor smo rekli za moške; katera se ne da poučiti in primer- no odgojiti, naj pa ostane pri butarah; saj

so tudi take potrebne. A dobro izgojena in poučena naj pa tudi ne seda v vsak trnjevi grm, nego naj rajša prosta družinskih skrbi živi zase.

Reči pa moram, da se za ženstvo glede odgoje in pouka za družinsko življenje stori veliko premalo in se le prerado dela za nje od strehe dol, namesto od temelja gor.

Nemci in Čehi imajo že vse polno meščanskih šol, kjer dobivajo njihovi otroci imenitno podlago za vsakovrstne strokovne šole, bodisi kmetijske, obrtne, trgovske ali gospodinjske. Zato pa čestokrat vidimo, da pri nas večje trgovine, obrti ali sploh druga podjetja vodijo ljudje, ki so prišli k nam s Češkega ali Nemškega. Zato pa Nemci med nami širijo svoje posestno stanje na vse štiri vetrove, dasi nimajo toliko talenta, kakor ga imamo mi. Iz lastne izkušnje lahko trdim, da je naš narod toliko nadarjen, da bi se z odličnim uspehom uveljavljal na vseh mejah, ako bi imel potrebnih in primernih šol. Zato pa tudi rečem, da tisti ni prijatelj našega naroda, kdor mu ne privošči takih šol. Do tega spoznanja bo narod še tudi sam prišel, če ne danes, pa jutri, toda gotovo, ker je toliko žilav, da se bo vzdrljal vkljub vsem neugodnim okoliščinam. To je dokazal s tem, da je srečno prebil stoletja sužnosti in se je v zadnjih 40. letih več razvil, nego prej več stoletij. Zato bo pa tudi prav kmalu dospel do tega, da bo zahteval šol, da bo zahteval izobrazbe za svoje nadarjene sinove in hčere. In tudi dobil jih bo prav gotovo, ker bo njegova zahteva naravna in se naravnemu razvoju ne bo mogla ustavljati niti nobena politika.

Takrat bo pa narod potreboval sposobnih učiteljev, ki mu bodo učili in odgojevali zarod, da se bo mogel tem lažje uveljaviti v svetovni tekmi. Ako še danes to ni na dnevnem redu, bo pa že lahko jutri.

Zato se pa vam mladim idealistom, ki se iz veselja do stanu pripravljate na sveti poklic pionirjev ljudske izobrazbe, odpira široko in rodovitno polje za vaše delovanje; kolikor bolj razumno ga boste obdelovali, toliko več bo donasalo sadu narodu in vam.

Prodrlo bo tudi spoznanje, da mora biti svet vsem pravičen in da ne pozna več ubogih tlačanov. Človeška družba ima toliko, da lahko pošteno plača vsako delo, ki je njej v korist; saj smotreno in vestno delo vedno ustvarja vrednote, ki dvigajo človeštvo. Kakršno delo, tako plačilo. Vsak pošten delavec je vreden tudi poštenega plačila. Ako tega ne vidijo ali nočejo videti posamezniki, bo pa to morala videti vsa človeška družba, to je država, ter plačilo urediti po delu. Potem se bodo mogli pritoževati le tisti, ki jim delo ne diši. Delo pa mora rednega človeka dobro živiti in mu biti obenem najlepša zabava. Zato se bodete pa vi lahko s polno močjo posvetili svojemu stanu in bodete tudi res lahko dokazali visoke cilje, ako bodete dobro pripravljani.

Glejte torej, da bodete v vseh panogah svojega poklica dobro podkovani. Ustvarite si trden temelj, na katerem si bo eden zidal cerkev, drugi narodni dom, tretji preprost hram. Hočem reči: Na temelju, ki ga dobite v šoli, se smotreno razvijajte vsak po svoje, kakor komu veli srce. Eden bo postal tak strokovnjak n. pr. v pedagogiki, da bodo na njegovo besedo lahko stavili gradove, drugi bo me- rodačen metodik, tretji priznan strokovnjak v združništvu, četrti v narodnem gospodarstvu, peti v godbi, šesti v tej, sedmi pa oni panogi. Vsak izmed vas bo cel mož — najprvo kot učitelj, potem pa še tudi v svoji posebni stroki.

S tem si bodete dobili ugled pri izobrazencih in pri preprostem narodu, saj je ugled nujno potreben, ako hočemo svoje delo med narodom uveljaviti ter spraviti njegov razvoj v pravi tir. Ko pa bo to videl, da je učitelj res pravi, nesebični prijatelj njegov, ki mu njegov mladi zarod vodi do kruha, ter mu daje zagotovilo boljših časov, ko bo torej videl, da mu je ravno učitelj najprvi in najbolj potreben,

potem je pa zmaga vaša in zmaga naroda.

Poudarjati moram, da niti splošna, niti strokovna izobrazba sama na sebi ne zadostuje, da bi človek dosegel z njima zadovoljno in srečno življenje.

Poznam jako učene ljudi in priznane strokovnjake, ki se precej nerodno obračajo v vsakdanjem družabnem življenju in so pri vsi svoji učenosti jako nesrečni ter imajo občutek, da se jim smeja ves svet.

Izpričevala so sicer potrebna, in dobra izpričevala odpro veliko duri, a ne naredo — moža. Tu je treba še vse kaj drugega. K zadovoljnemu življenju je treba najprej gotovega takta. Potem pa mora biti človek korekten v izpolnjevanju dolžnosti svojega stanu, korekten v ob- čevanju s svojim bližnjim in sploh korekten v svojem privatnem in javnem nastopanju.

Kdor ni korekten v svojem privatnem življenju, na tega se ne moremo zanašati, da bo boljši v javnem. Korekten človek šele more računati na to, da mu svet ne bo mogel do živega, četudi preži na njegove slabosti, kakor mačka na miš. Svet je že tak. Ako danes dam 100 K za reveže, ne bom žel zato nikjer odkrite zahvale. Rekli bodo: Prava reč; ako bi jih ne bil imel, bi jih pa dal ne bil. In eden pred drugim bodo prikrivali mojo dobroto. — Ako pa grem pri dnevu iz gostilne toliko naboden, da se mi to pozna na hoji, tedaj bo v par dneh govorila vsa občina, da sem se ga bil nabral. Ljudje se pač rajši vesele napak svojega bližnjega, nego njegovih vrlin, zato da bi sebe bolj povzdignili ali pa saj nekoliko prikrili svoje napake s tujimi grehi. To je treba imeti vedno pred očmi!

Mi, ki živimo in delamo danes med narodom, le predobro čutimo v sebi tisto pomanjkljivost, da smo morali biti vse, a nikjer popolni. Morali smo biti učitelji, pevovodje, deklamatorji, aranžerji, režiserji, poeti, nabiratelji narodnih pesmi, združniki, kmetovalci, vrtnarji itd. itd. A človek, ki se bavi z vsemi deli, ne more biti v vseh strokovnjak; to presega njegove moči.

Seveda je bilo to v naši dobi, v dobi narodovega probujenja in vstajenja potrebno in celo dobro, ker strokovnjakov ni bilo skoraj nič in so bili torej jako dragi. A dandanes je pa teh vedno več in še prav podrobnih, ker so potrebni. Zato pa: Ko se bo svet zavedal, da le dobra vzgoja in resen pouk daje človeku poročstvo za kolikortoliko srečno življenje, tedaj bo iskal tudi pouka o tem pri pravih strokovnjakih ter jih bo zato tudi dobro plačeval, kakor plačujejo že danes advokate za pravde, inženirje za stavbe, duhovnike za pogrebe itd. itd.

Na to se torej skrbno pripravljajte! Že zdaj skrbno obdelajte svoje grede in sejte vanje dobro — zdravo seme, ko vam cvete zorna pomlad, da bo lepo vzkliko in raslo in dozorevalo v poletju ter vam rodilo jeseni obilo tečnega sadu vam v veselje, narodu v ponos in korist.

Delo vam bodi torej najlepša zabava, delo za domovino vam bodi najbolj sveto! Na zdar!

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

Slovensko deželno učiteljsko društvo priredi v soboto, dne 20. t. m., ob osmih zvečer v Narodnem domu letošnji tretji sestanek z učiteljskimi. Predaval bode nadučitelj Anton Likozar o temi: »Učitelj čebelar.« Učitelji, ki bodo delali te dni izpit učne usposobljenosti, dobro došli!

Slov. kočevsko uč. društvo je po že naznanjenem vzporodu zborovalo dne 21. marca v Ribnici. Zborovanja sta se udeležili dve tretjini društvnikov, kar je z ozirom na precej neugodno krajevno razmere dovolj ugodno. — Predsednik tov. Štefančič se v svojem nagovoru z bridkostjo spominja ponesrečene akcije o našem gnočnem položaju v državnem zboru, obsodi prijateljsko — hinavske državnozbornske stranke ter izreče bojazen, da tudi v državnem zboru dovoljene draginjske doklade morda ne bo — zaradi znane »previdnosti« — ta ali oni član društva »Zaveze« deležen. Prosi, naj se mu vsak tak slučaj naznani, češ, da je treba čitaje občinstvo obveščati, kako

se z nami postopa. — Nadalje se s toplimi besedami spominja bivšega predsednika, upokojenega tovariša Tomšiča, in bivšega tajnika Zupančiča, sedaj nadučitelja v Prečni. Želi jima vso srečo, ako se učiteljsko napredno srce v današnjih razmerah sploh more kdaj srečno čutiti. Omenja tudi nemile usode, ki je 25. julija l. l. zadela tovarišico Pišlerjevo, ki jo je pri kovanju odnesel val Kolpe. Bila je zavedna in zvesta članica našega društva. Predsednik prosi navzoče, da se v znak žalosti dvignejo s sedežev. — Nato presrečno pozdravi vse udeležence, posebno nove člane, tov. Verbičev iz Sodražice in tov. Trošta in Jakliča iz Dolenje vasi, nakar otvori zborovanje.

Prva točka dnevnega reda je bilo predavanje tov. K. Finka »O važnosti risanja in o metodi modernega risarskega pouka v okviru novih učnih načrtov.« K sklepu svojega predavanja pokaže še nekaj risb učencev svojega razreda, ki ga poučuje po novi učni metodi. K debati se oglašijo tov. Verbič, Grčar in Fink.

Predsednik se zahvali predavatelju za skrbno sestavljeni referat. — Preds. tov. Štefančič poroča nato o preosnovi zaveznih pravil in stavi razne izpremi- njevalne predloge. Pri debati predlagata tudi tov. Verbič in Grčar nekatere izpre- membe. — K tretji točki predloga pred- sednik, da naj društvo gmotno podpre dva člana, ki bi se udeležila počitniškega tečaja Slov. Sol. Matic. Plača naj se jima vpisnina in voznina v znesku po 30 K, zato pa bi se naj zavezala, da prevzameta vsak po eno poročilo za društvena zborovanja. Sprejeto.* — Za obisk tečaja se oglasita in potrdira tov. Grčar in Fink. — Končno se določi prihodnje zborovanje na dan 16. jun., a ker je tega dne zboru- joči stalni odbor določil uradno konferen- co, na dan 22. junija, bo zborovanje 2. ju- nija, v slučaju neugodnega vremena pa 9. junija in sicer v Loškem potoku.

K sklepu omeni tov. Wiegela krivico, ki se je zgodila tov. Štefančiču pri zad- njem imenovanju in predloga, da se mu izreče popolna zaupnica, kar se z vihar- nim odobravanjem sklene. Tov. Štefančič se ginjen vsem toplo zahvali in sklene svojo zahvalo s Cankarjevim rekom: Človek je nesrečen le, če misli na svojo nesrečo.

* Toplo priporočamo enake sklepe vsem učiteljskim društvom! Uredn.

Štajersko.

Šaleško učiteljsko društvo je zboro- valo v četrtek, dne 28. sčca, v Velenju še ob precejšnji udeležbi društvnikov, navzočih je bilo 20 udov, Gdč. tovarišica Slavka Cinkova se je opravičila, drugi člani najbrž niso smatrali za vredno, da bi opravičili svojo odsotnost.

Predsednik tov. Koropec pozdravi navzoče, osobito pa prisotne goste gdč. Rizo Fisterjevo iz Šoštanja, gdč. tovari- šico Vranjekovo iz Št. Ilja, tovariša Čer- neta iz Griž ter dva jurista, gosp. Skazo in gosp. Gruberja iz Velenja.

Predsednik konstatira sklepčnost zborovanja ter preide na dnevni red. Zad- nji zapisnik se prečita in odobri. Vzeli so se na znanje razni dopisi; omenil je do- pis »Zaveze avstr. jugoslov. učit. društev v Ljubljani« glede tiska novih tiskovin tudi za kronovine izven Kranjske ter do- pis iste Zaveze glede volitve delegatov za letošnje Lehrerbundovo glavno zboro- vanje v Ptuj. Med slučajnostmi opozori tov. predsednik na nekatere napake pri predložitvi računov, oziroma proračunov kraj. šolskih svetov ter seznamka šolo- obveznih učencev za poletno oproščenje.

Tov. Černej iz Griž je nato predaval o namenu in pomenu »Učiteljske gospo- darske in kreditne zadruge v Celju.« Raz- jasnil je delovanje zadruge, poudarjal ve- lik pomen za gospodarsko korist učitelj- stva in nas bodril k pristopu. Zadruga stoji na dobrih nogah in bo sčasoma po- nos štajerskega slovenskega učiteljstva. — Predsednik je izrekel predavatelju isk- reno zahvalo za njegovo poročilo, želel imenovani zadrugi mnogo uspehov ter izpodbujal z geslom: »Svoji k svojim« tovariše k pristopu.

Za delegata Lehrerbundovega glav- nega zborovanja v Ptuj se je določil tov. Stopar, za namestnika tov. Pokeržnik.

Nato sporoči tov. Černej kolegialne pozdrave od predsednika učit. društva za celjski okraj, tovariša Gradišnika, ki vljudno vabi naše društvo k skupnemu majniškemu izletu v Žalec. Z ozirom na to se določi za prihodnje zborovanje ne- delja, dne 5. majnika, ki bo obenem letoš- nji majniški izlet in se vrši v prostorih novega šolskega poslopja v Žalcu. Na ve- selo snidenje!

Konečno se tov. predsednik zaradi odhoda v Ljubljano poslovil za 3 mesece ter izročil svoje posle podpredsedniku.

Zgoraj sem omenil, da se je vršilo zborovanje še ob precejšnji udeležbi dru- štvnikov. Ti so bili in so vedno redni o- biskovalci društvinih zborovanj in majo

res smel za lastno stanoysko organizacijo. Drugi pa se prikažejo le malokdaj in par se jih blesti vedno s svojo odsotnostjo. Taka brezbriznost pač ne zasluži drugega, nego da jo najstrožje obsojamo. — Naša stanovska zborovanja nam morajo postati naši stanovski prazniki, katerih se ne sme ogibati nihče iz naših vrst, zlasti pa se jih ne sme ogibati nihče zaradi morebitnih osebnih mrženj do kakega tovariša, oziroma tovarišice izogibatj ali zaradi tega celo izstopiti iz društva. Tako more ravnati le isti, ki ima ušesa, pa ne sliši, oči, pa ne vidi, da zahteva današnja nemirna doba več kot kdaj poprej združitve posameznih stanov; in kdor ne spozna, da je potrebno bolj kot kdaj, da se ravno učiteljstvo združi v boj proti sovragom, ki preže na šolo, ta je slep ali pa — iz predsodkov noče tega spoznati.

—ik.

Književnost in umetnost

Matica Slovenska javlja, da je knjige za 1911. leto še dobili. Zlasti naj bi jih naročili tisti, ki imajo le I. del romana »Brambovci«, ne pa II. dela, ki je izšel 1911. Vposlati je za garnituro 4 K.

»Slovan« (mesečnik za književnost, umetnost in prosveto) je v svoji 5. številki priobčil pesmi P. Goloba, ki ugodno spominjajo refleksivne lirike Jenkove, poedine pesmi B. Torasoviča (predvsem iz znanega lirika), A. Gradnika itd. — V prozi se odlikuje črtica »Človek«; nje avtorica, ki se skriva za imenom »Kmetamarija«, obeta še mnogo. — Izmed člankov se nam zdi važen slovenski spis hrvaškega profesorja R. Koprinskega: »Gradivo za zgodovino Slovencev«. V tej številki se končuje vrsta »Narodnih pravljic«, ki jih je zadnji čas priobčeval »Slovan«. Ilustriral je vse pravljice Lj. Babič. Ilustracije presoja v posebnem članku prav pohvalno profesor Saša Šantel ter opozarja na lepe klišeje zagrebške »Dioničke tiskare«. — Listek ima poročila o slov. in hrvaških knjigah, o glasbi, gledališču itd.

Politiški pregled.

* Vladni komisar za Češko. V listu »Union« čitamo, da se v dobro poučenih krogih zatrjuje, da se bo tudi za Češko imenoval vladni komisar, in sicer v osebi višjega ministerialnega uradnika, ako se razbjele pogajanja med Čehi in Nemci.

* Nasilja na Hrvaškem. Kraljevi komisar Cuvaj se ne upa v Zagreb. Iz Budimpešte pošilja svojim policijskim organom svoje nasilne odredbe. Vsi veliki župani in župani mest, ki se niso zdeli zanesljivi, so odstavljani in na njih mesto imenovani policijski komisariji. Župan je samo še v Zagrebu. Kraljevi komisar namerava razpustiti ne samo politična društva in stanovske organizacije, temveč tudi kulturna društva. Govori se celo o razpustu »Društva hrvaških književnikov« in »Maticice Hrvatske«; zlasti poslednje, ker ima ta veliko imetje. Časopisje je vse konfiscirano. Zaradi drakonskih odredb glede trojne cenzure imajo druge izdaje po pet ur zamude. Popoldanski listi so izšli šele ponoči. Povsod vlada popolni mir, narod prenaša mirno vsa nasilja! Vsi listi se bavijo z nasilstvi na Hrvaškem. Tudi med nemškimi so taki, ki ostro obsojajo to novo protiuslavno barbarsko početje Cuvajevo in Khuenovo v Hrvaški.

* Bosanska deželna bramba. V zadnjih časih so se vršila pogajanja med vojnim ministrom Auffenbergom in obema domobranskima ministroma glede ustanovitve bosansko-hercegovskega domobranstva. Kakor se čuje, so prišli do sklepa ustanoviti dve domobranski poveljništvi po tri polke s tremi bataljoni. Napis na fesu naj se glasi: »Za cesarja, kralja in domovino«. Povelja bodo hrvaška, oziroma srbska. Bosanski poslanci so mnenja, da pride ta zakonski predlog še letos pred delegacije.

* Ženska volilna pravica na Kitajskem. Londonska »Times« poroča iz Nankinga, da je kitajska narodna skupščina sprejela resolucijo, s katero se žensstvu v načelu priznava volilna pravica, izvedba pa se odgodi na nedoločen čas.

* Aktivna in pasivna volilna pravica za ženske na Švedskem. V državnem zboru v Stokholmu je predložila vlada zakonski načrt o politični volilni pravici

žensk. Zakonski načrt namerava uvesti aktivno in pasivno volilno pravico za žene v enakem obsegu kakor jo imajo moški.

Srednješolski vestnik.

** Pomaknjen v VII. plačilni razred. Profesor Alojzij Stockmair z goriške gimnazije je pomaknjen v VII. plačilni razred.

** Za učenje in proti učenju slovenščine. — Iz društva laških profesorjev in učiteljev je prišel glas, ki zahteva obvezen pouk slovenščine v laških srednjih šolah. Utemeljevali so potrebo slovenščine tako, da je Lahom znanje slovenščine potrebno, ako se hočejo uspešno boriti proti — Slovencem. Nato je nastala v raznih laških listih dolgovozna polemika za in proti. »Corriere« je največkrat proti učenju slovenščine! Polemika je včasih prav rezka. — Mi pravimo: Nič naj se ne uče slovenščine. Čemu naj jim bo ta barbarski jezik? — Naši mladeniči pa naj se le pridno uče laščine!

SUKNO in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša **ZEFIRE** Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorce na željo franco. Zelo zmerne cene. Na željo dam tu izgotoviti gosposke obleke.

Učiteljski konvikt.

»Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« je založilo tele knjige: 1. A. Rapč: Mladini. I. zvezek. Cena lično v platno vezani knjiž. K 1,50, s pošto 16 h več. 2. J. Slapšak: Spisi Mišjčkovega Julčka. I. II. in III. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov, ki so vsi lično vezani, je K 1,50, s pošto 16 h več. 3. Engelbert Gangl: Zbrani spisi za mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh dveh zvezkov, ki sta oba lično vezana, je K 1,50, s pošto 16 h več. 4. Janko Žirovnik: Narodne pesmi za šolsko mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov brez poštne je 20 h. 5. Emil Adamič: Slava cesarju Francu Jožetu I.! Spevoigra za šolsko mladino. Cena K 3. 6. Besedilo k E. Adamičevi spevoigri. Cena 10 h. Ves izkupček za te knjige je namenjen Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta. Kupujte te knjige vsi, ki ljubite svoje otroke! Priporočajte jih prijateljem mladine, šole in učiteljstva! Vse te knjige se naročajo in kupujejo v »Učiteljski tiskarni« in v vsaki knjigotržnici.

Darovi učit. konviktu. Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta 100 K; Posojilnica v Črnomlju 25 K; g. Anton Gorše, gostilničar pri »Novem svetu« v Ljubljani 10 K; (Goršetovo gostilno toplo priporočamo p. i. učiteljstvu; izborna hrana, prav dobra pijača, cene nizke!) Rodoljub iz Ljubljane in Belecervke nabrali v Belicerkvi 2,50 K s pripomnjo: so pesmi kovali in prepevali. Rodoljub nabrali, so mnogo smejali; konviktu in domu, ko ni še na krova; konviktu ni v zlo; v Tovaršu zato denar se nabira in društvo podpira.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Kranjsko.
St. 971. 1-1
Na šestraazredni ljudski šoli v Radečah se razpisuje s tem učiteljska služba v stalno nameščenje za moške prolece.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potom semkaj vlagati do 2. maja 1912.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščeni prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo.
C. kr. okr. šolski svet v Krškem, dne 30. marca 1912.

Štajersko.
St. 1261.
Na petraazredni dečki ljudski šoli v Ribnici se razpisuje v stalno nameščenje učno mesto z omejitvijo na moške prolece.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščeni prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom semkaj vlagati do 20. maja 1912.
C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 2. mal. travna 1912.

Štajersko.
St. 544.
Definitivne učiteljske službe na ljudskih šolah v polit. okraju Celje. Vranske, 8 razr., Braslovo, 5 razr., Slivnica, 4 razr., Gornji Grad, 4 razr. (vse II. kr. razr.) Dol, 3 razr., (III. kr. razr.), povsod po eno mesto učitelja; Solčava, enorazr., I. kr. razr., mesto učitelja-šolskega vodje.
Pravilno opremljene prošnje do 15. maja 1912 na dotični krajni šol. svet.
Okrajni šolski svet Celje, dne 3. aprila 1912.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinjje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu pravega : Francka: „s kavnim mlincem“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Izvrstna naravna vina

dalmatinska, istrijska in vipavska pošilja tvrdka

Bohumil Poňka v Trstu.

Pošiljatve v sodčkih od 50 litrov više. Cene belega in črnega vina od 54 vinarjev za 1 lit. naprej.

Izpis iz cenika:

Vipavsko belo la	54 vinarjev.
Istrijsko belo najfinejše	56 „
Istrijsko črno la	56 „
Dalmatinsko belo najfinejše	60 „
Dalmatinsko črno	64 „
Opolno močno la	62 „

1887—1912 — 1887—1912

Blagovolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček in brat

Kopališče Poděbrady (kralj. Češko) slavnoznani izvozniki dom, ustan. 1. 1887 priporoča občeznane in pripoznane kakovosti

modno blago — zefire spomladanske in poletne novosti za 1912.

Havličkove tkanine, kanafare, brisače, robce, namizne in kavine garniture, batiste pralne svilne itd.

Damaste, opreme za neveste. XXV. trgovsko leto.

I zavoj 40 m okusno zbranih ostankov v velikosti do 8 m pošiljam za 18 K po povzetju franko. Od teh ne pošiljam vzorcev. Le pri nas najbolje. — Havličkova tkanina 1 kos 23 m za 12 K, 13-20 K, 14-50 K, 16 K, 17-50 K, 20-40 K, 22-40 K.

Najugodnejši češki nakupni vir

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9

Velika zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke.

Konfekcija za dame in deklice.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

Ceniki zastoj in franko.

Sukna

in modno blago za moške in ženske obleke priporoča firma **Karel Kocian** :: tvornica za sukno :: v Humpolcu (Češka). Vzorce franko.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo bogato zalogo črevljev, gamaš in galoš po najnižji ceni. Zunanja naročila izvršujem točno.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

— poleg „Figovca“ —

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna steklarska dela, tudi nova šolska poslopja na deželi itd.

J. Jax

Ljubljana Dunajska cesta

Šivalni stroji, kolesa in pisalni stroji.

Pletilni stroji.

Vzorci poštne prosti proti vrnitvi. **Krasne novosti za pomladansko in letno sezono!** Vzorci poštne prosti proti vrnitvi.

Došla je velika izbira vsakovrstnega modnega blaga za ženske obleke. — Elegantne moške obleke od sukna do najfinejšega angleškega blaga. — Moško in žensko perilo v krasni izbori. Novitete v dežnikih posebno v damskih solnčnikih. Priporoča se slavnemu učiteljstvu tvrdka z modnim in oblačilnim blagom

Gorica Ivančič in Kurinčič

Gosposka ulica 11. (V. G. Carducci.)

res smisel za lastno stanoysko organizacijo. Drugi pa se prikažejo le malokdaj in par se jih blesti vedno s svojo odsotnostjo. Taka brezbriznost pač ne zasluži drugega, nego da jo najstrožje obsojamo. — Naša stanovska zborovanja nam morajo postati naši stanovski prazniki, katerih se ne sme ogibati nihče iz naših vrst, zlasti pa se jih ne sme ogibati nihče zaradi morebitnih osebnih mrženj do kakega tovariša, oziroma tovarišice izogibatj ali zaradi tega celo izstopiti iz društva. Tako more ravnati le isti, ki ima ušesa, pa ne sliši, oči, pa ne vidi, da zahteva današnja nemirna doba več kot kdaj poprej združitve posameznih stanov; in kdor ne spozna, da je potrebno bolj kot kdaj, da se ravno učitelstvo združi v boj proti sovragom, ki preže na šolo, ta je slep ali pa — iz predsodkov noče tega spoznati.

—ik.

Književnost in umetnost

Matica Slovenska javlja, da je knjige za 1911. leto še dobili. Zlasti naj bi jih naročili tisti, ki imajo le I. del romana »Brambovci«, ne pa II. dela, ki je izšel 1911. Vposlati je za garnituro 4 K.

»Slovan« (mesečnik za književnost, umetnost in prosveto) je v svoji 5. številki priobčil pesmi P. Goloba, ki ugodno spominjajo refleksivne lirike Jenkove, poedine pesmi B. Torasoviča (predvsem iz znanega lirika), A. Gradnika itd. — V prozi se odlikuje črtica »Človek«; nje avtorica, ki se skriva za imenom »Kmetamarija«, obeta še mnogo. — Izmed člankov se nam zdi važen slovenski spis hrvaškega profesorja R. Koprinskega: »Gradivo za zgodovino Slovencev«. V tej številki se končuje vrsta »Narodnih pravljic«, ki jih je zadnji čas priobčeval »Slovan«. Ilustriral je vse pravljice Lj. Babič. Ilustracije presoja v posebnem članku prav pohvalno profesor Saša Šantel ter opozarja na lepe klišeje zagrebške »Dioničke tiskare«. — Listek ima poročila o slov. in hrvaških knjigah, o glasbi, gledališču itd.

Politiški pregled.

* Vladni komisar za Češko. V listu »Union« čitamo, da se v dobro poučenih krogih zatrjuje, da se bo tudi za Češko imenoval vladni komisar, in sicer v osebi višjega ministerialnega uradnika, ako se razbjele pogajanja med Čehi in Nemci.

* Nasilja na Hrvaškem. Kraljevi komisar Cuvaj se ne upa v Zagreb. Iz Budimpešte pošilja svojim policijskim organom svoje nasilne odredbe. Vsi veliki župani in župani mest, ki se niso zdeli zanesljivi, so odstavljani in na njih mesto imenovani policijski komisariji. Župan je samo še v Zagrebu. Kraljevi komisar namerava razpustiti ne samo politična društva in stanovske organizacije, temveč tudi kulturna društva. Govori se celo o razpustu »Društva hrvaških književnikov« in »Matiče Hrvatske«; zlasti poslednje, ker ima ta veliko imetje. Časopisje je vse konfiscirano. Zaradi drakonskih odredb glede trojne cenzure imajo druge izdaje po pet ur zamude. Popoldanski listi so izšli šele ponoči. Povsod vlada popolni mir, narod prenaša mirno vsa nasilja! Vsi listi se bavijo z nasilstvi na Hrvaškem. Tudi med nemškimi so taki, ki ostro obsojajo to novo protiuslavno barbarsko početje Cuvajevo in Khuenovo v Hrvaški.

* Bosanska deželna bramba. V zadnjih časih so se vršila pogajanja med vojnim ministrom Auffenbergom in obema domobranskima ministroma glede ustanovitve bosansko-hercegovskega domobranstva. Kakor se čuje, so prišli do sklepa ustanoviti dve domobranski poveljništvi po tri polke s tremi bataljoni. Napis na fesu naj se glasi: »Za cesarja, kralja in domovino«. Povelja bodo hrvaška, oziroma srbska. Bosanski poslanci so mnenja, da pride ta zakonski predlog še letos pred delegacije.

* Ženska volilna pravica na Kitajskem. Londonska »Times« poroča iz Nankinga, da je kitajska narodna skupščina sprejela resolucijo, s katero se ženstvu v načelu priznava volilna pravica, izvedba pa se odgodi na nedoločen čas.

* Aktivna in pasivna volilna pravica za ženske na Švedskem. V državnem zboru v Stokholmu je predložila vlada zakonski načrt o politični volilni pravici

žensk. Zakonski načrt namerava uvesti aktivno in pasivno volilno pravico za žene v enakem obsegu kakor jo imajo moški.

Srednješolski vestnik.

** Pomaknjen v VII. plačilni razred. Profesor Alojzij Stockmair z goriške gimnazije je pomaknjen v VII. plačilni razred.

** Za učenje in proti učenju slovenščine. — Iz društva laških profesorjev in učiteljev je prišel glas, ki zahteva obvezen pouk slovenščine v laških srednjih šolah. Utemeljevali so potrebo slovenščine tako, da je Lahom znanje slovenščine potrebno, ako se hočejo uspešno boriti proti — Slovencem. Nato je nastala v raznih laških listih dolgovozna polemika za in proti. »Corriere« je največkrat proti učenju slovenščine! Polemika je včasih prav rezka. — Mi pravimo: Nič naj se ne uče slovenščine. Čemu naj jim bo ta barbarski jezik? — Naši mladeniči pa naj se le pridno uče laščine!

SUKNO in modno blago za gospode in gospe priporočila izvozna hiša **ZEFIRE** Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorce na željo franko. Zelo zmerne cene. Na željo dam tu izgotoviti gosposke obleke.

Učiteljski konvikt.

»Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« je založilo tele knjige: 1. A. Rapč: Mladini. I. zvezek. Cena lično v platno vezani knjižici K 1,50, s pošto 16 h več. 2. J. Slapšak: Spisi Mišjčkovega Julčka. I. II. in III. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov, ki so vsi lično vezani, je K 1,50, s pošto 16 h več. 3. Engelbert Gangl: Zbrani spisi za mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh dveh zvezkov, ki sta oba lično vezana, je K 1,50, s pošto 16 h več. 4. Janko Žirovnik: Narodne pesmi za šolsko mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov brez poštne je 20 h. 5. Emil Adamič: Slava cesarju Francu Jožetu I.! Spevoigra za šolsko mladino. Cena K 3. 6. Besedilo k E. Adamičevi spevoigri. Cena 10 h. Ves izkupček za te knjige je namenjen Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta. Kupujte te knjige vsi, ki ljubite svoje otroke! Priporočajte jih prijateljem mladine, šole in učiteljstva! Vse te knjige se naročajo in kupujejo v »Učiteljski tiskarni« in v vsaki knjigotržnici.

Darovi učit. konviktu. Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta 100 K; Posojilnica v Črnomlju 25 K; g. Anton Gorše, gostilničar pri »Novem svetu« v Ljubljani 10 K; (Goršetovo gostilno toplo priporočamo p. i. učiteljstvu; izborna hrana, prav dobra pijača, cene nizke!) Rodoljub iz Ljubljane in Belecervke nabrali v Belicerkvi 2,50 K s pripomnjo: so pesmi kovali in prepevali. Rodoljub nabrali, so mnogo smejali; konviktu in domu, ko ni še na krova; konviktu ni v zlo; v Tovaršu zato denar se nabira in društvo podpira.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Kranjsko.
St. 971. 1-1
Na šestraazredni ljudski šoli v Radečah se razpisuje s tem učiteljska služba v stalno nameščenje za moške prolece.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potom semkaj vlagati do 2. maja 1912.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščen prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo.
C. kr. okr. šolski svet v Krškem, dne 30. marca 1912.

Štajersko.
St. 1261.
Na petraazredni dečki ljudski šoli v Ribnici se razpisuje v stalno nameščenje učno mesto z omejitvijo na moške prolece.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščen prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom semkaj vlagati do 20. maja 1912.
C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 2. mal. travna 1912.

Štajersko.
St. 544.
Definitivne učiteljske službe na ljudskih šolah v polit. okraju Celje. Vranske, 8 razr., Braslovo, 5 razr., Slivnica, 4 razr., Gornji grad, 4 razr. (vse II. kr. razr.) Dol, 3 razr., (III. kr. razr.), povsod po eno mesto učitelja; Solčava, enorazr., I. kr. razr., mesto učitelja-šolskega vodje.
Pravilno opremljene prošnje do 15. maja 1912 na dotični krajni šol. svet.
Okrajni šolski svet Celje, dne 3. aprila 1912.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinjje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu pravega : Francka: „s kavnim mlincem“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Izvrstna naravna vina

dalmatinska, istrijska in vipavska pošilja tvrdka

Bohumil Poška v Trstu.

Pošiljatve v sodčkih od 50 litrov višje. Cene belega in črnega vina od 54 vinarjev za 1 lit. naprej.

Izpis iz cenika:

Vipavsko belo la	54 vinarjev.
Istrijsko belo najfinejše	56 „
Istrijsko črno la	56 „
Dalmatinsko belo najfinejše	60 „
Dalmatinsko črno	64 „
Opolno močno la	62 „

1887—1912 — 1887—1912

Blagovolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček in brat

Kopališče Poděbrady (kralj. Češko) slavnoznani izvozniki, ustan. 1. 1887 priporočata občeznane in pripoznane kakovosti

modno blago — zefire spomladanske in poletne novosti za 1912.

Havličkove tkanine, kanafare, brisače, robce, namizne in kavine garniture, batiste pralne svilne itd.

Damaste, opreme za neveste. XXV. trgovsko leto.

I zavoj 40 m okusno zbranih ostankov v velikosti do 8 m pošiljam za 18 K po povzetju franko. Od teh ne pošiljam vzorcev. Le pri nas najbolje. — Havličkova tkanina 1 kos 23 m za 12 K, 13-20 K, 14-50 K, 16 K, 17-50 K, 20-40 K, 22-40 K.

Najugodnejši češki nakupni vir

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9

Velika zaloga izgotovljenih oblek za gospe, dečke in otroke.

Konfekcija za dame in deklice.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

Ceniki zastoj in franko.

Sukna

in modno blago

za moške in ženske obleke priporočila firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu (Češka).

Vzorci franko.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporočata svojo bogato zalogo črevljev, gamaš in galoš po najnižji ceni. Zunanja naročila izvršujem točno.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

poleg »Figovca«

priporočata svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna steklarska dela, tudi nova šolska poslopja na deželi itd.

J. Jax

Ljubljana

Dunajska cesta

Šivalni stroji, kolesa in pisalni stroji.

Pletilni stroji.

Vzorci poštne prosti proti vrnitvi.

Krasne novosti za pomladansko in letno sezono!

Vzorci poštne prosti proti vrnitvi.

Došla je velika izbira vsakovrstnega modnega blaga za ženske obleke. — Elegantne moške obleke od sukna do najfinejšega angleškega blaga. — Moško in žensko perilo v krasni izbori. Novitete v dežnikih posebno v damskih solnčnikih. Priporočata se slavnemu učiteljstvu tvrdka z modnim in oblačilnim blagom

Gorica Ivančič in Kurinčič

Gospodka ulica 11. (V. G. Carducci.)

res smisel za lastno stanoysko organizacijo. Drugi pa se prikažejo le malokdaj in par se jih blesti vedno s svojo odsotnostjo. Taka brezbriznost pač ne zasluži drugega, nego da jo najstrožje obsojamo. — Naša stanovska zborovanja nam morajo postati naši stanovski prazniki, katerih se ne sme ogibati nihče iz naših vrst, zlasti pa se jih ne sme ogibati nihče zaradi morebitnih osebnih mrženj do kakega tovariša, oziroma tovarišice izogibatj ali zaradi tega celo izstopiti iz društva. Tako more ravnati le isti, ki ima ušesa, pa ne sliši, oči, pa ne vidi, da zahteva današnja nemirna doba več kot kdaj poprej združitve posameznih stanov; in kdor ne spozna, da je potrebno bolj kot kdaj, da se ravno učiteljstvo združi v boj proti sovragom, ki preže na šolo, ta je slep ali pa — iz predsodkov noče tega spoznati.

—ik.

Književnost in umetnost

Matica Slovenska javlja, da je knjige za 1911. leto še dobili. Zlasti naj bi jih naročili tisti, ki imajo le I. del romana »Brambovci«, ne pa II. dela, ki je izšel 1911. Vposlati je za garnituro 4 K.

»Slovan« (mesečnik za književnost, umetnost in prosveto) je v svoji 5. številki priobčil pesmi P. Goloba, ki ugodno spominjajo refleksivne lirike Jenkove, poedine pesmi B. Torasoviča (predvsem iz znanega lirika), A. Gradnika itd. — V prozi se odlikuje črtica »Človek«; nje avtorica, ki se skriva za imenom »Kmetamarija«, obeta še mnogo. — Izmed člankov se nam zdi važen slovenski spis hrvaškega profesorja R. Koprinskega: »Gradivo za zgodovino Slovencev«. V tej številki se končuje vrsta »Narodnih pravljic«, ki jih je zadnji čas priobčeval »Slovan«. Ilustriral je vse pravljice Lj. Babič. Ilustracije presoja v posebnem članku prav pohvalno profesor Saša Šantel ter opozarja na lepe klišeje zagrebške »Dioničke tiskare«. — Listek ima poročila o slov. in hrvaških knjigah, o glasbi, gledališču itd.

Politiški pregled.

* **Vladni komisar za Češko.** V listu »Union« čitamo, da se v dobro poučenih krogih zatrjuje, da se bo tudi za Češko imenoval vladni komisar, in sicer v osebi višjega ministerialnega uradnika, ako se razbjeje pogajanja med Čehi in Nemci.

* **Nasilja na Hrvaškem.** Kraljevi komisar Cuvaj se ne upa v Zagreb. Iz Budimpešte pošilja svojim policijskim organom svoje nasilne odredbe. Vsi veliki župani in župani mest, ki se niso zdeli zanesljivi, so odstavljeni in na njih mesto imenovani policijski komisariji. Župan je samo še v Zagrebu. Kraljevi komisar namerava razpustiti ne samo politična društva in stanovske organizacije, temveč tudi kulturna društva. Govori se celo o razpustu »Društva hrvaških književnikov« in »Maticice Hrvatske«; zlasti poslednje, ker ima ta veliko imetje. Časopisje je vse konfiscirano. Zaradi drakonskih odredb glede trojne cenzure imajo druge izdaje po pet ur zamude. Popoldanski listi so izšli šele ponoči. Povsod vlada popolni mir, narod prenaša mirno vsa nasilja! Vsi listi se bavijo z nasilstvi na Hrvaškem. Tudi med nemškimi so taki, ki ostro obsojajo to novo protiuslavno barbarsko početje Cuvajevo in Khuenovo v Hrvaški.

* **Bosanska deželna bramba.** V zadnjih časih so se vršila pogajanja med vojnim ministrom Auffenbergom in obema domobranskima ministroma glede ustanovitve bosansko-hercegovskega domobranstva. Kakor se čuje, so prišli do sklepa ustanoviti dve domobranski poveljništvi po tri polke s tremi bataljoni. Napis na fesu naj se glasi: »Za cesarja, kralja in domovino«. Povelja bodo hrvaška, oziroma srbska. Bosanski poslanci so mnenja, da pride ta zakonski predlog še letos pred delegacije.

* **Ženska volilna pravica na Kitajskem.** Londonska »Times« poroča iz Nankinga, da je kitajska narodna skupščina sprejela resolucijo, s katero se žensstvu v načelu priznava volilna pravica, izvedba pa se odgodi na nedoločen čas.

* **Aktivna in pasivna volilna pravica za ženske na Švedskem.** V državnem zboru v Stokholmu je predložila vlada zakonski načrt o politični volilni pravici

žensk. Zakonski načrt namerava uvesti aktivno in pasivno volilno pravico za žene v enakem obsegu kakor jo imajo moški.

Srednješolski vestnik.

** Pomaknjen v VII. plačilni razred. Profesor Alojzij Stockmair z goriške gimnazije je pomaknjen v VII. plačilni razred.

** **Za učenje in proti učenju slovenščine.** — Iz društva laških profesorjev in učiteljev je prišel glas, ki zahteva obvezen pouk slovenščine v laških srednjih šolah. Utemeljevali so potrebo slovenščine tako, da je Lahom znanje slovenščine potrebno, ako se hočejo uspešno boriti proti — Slovencem. Nato je nastala v raznih laških listih dolgovozna polemika za in proti. »Corriere« je največkrat proti učenju slovenščine! Polemika je včasih prav rezka. — Mi pravimo: Nič naj se ne uče slovenščine. Čemu naj jim bo ta barbarski jezik? — Naši mladeniči pa naj se le pridno uče laščine!

SUKNO in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša **ZEFIRE** Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorce na željo franko. Zelo zmerne cene. Na željo dam tu izgotoviti gosposke obleke.

Učiteljski konvikt.

»Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« je založilo tele knjige: 1. A. Rapč: **Mladini**. I. zvezek. Cena lično v platno vezani knjižici K 1,50, s pošto 16 h več. 2. J. Slapšak: **Spisi Mišjčkovega Julčka**. I. II. in III. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov, ki so vsi lično vezani, je K 1,50, s pošto 16 h več. 3. Engelbert Gangl: **Zbrani spisi za mladino**. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh dveh zvezkov, ki sta oba lično vezana, je K 1,50, s pošto 16 h več. 4. Janko Žirovnik: **Narodne pesmi za šolsko mladino**. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov brez poštne je 20 h. 5. Emil Adamič: **Slava cesarju Francu Jožetu I!** Spevoigra za šolsko mladino. Cena K 3. 6. **Besedilo k E. Adamičevi spevoigri**. Cena 10 h. Ves izkupček za te knjige je namenjen Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta. Kupujte te knjige vsi, ki ljubite svoje otroke! Priporočajte jih prijateljem mladine, šole in učiteljstva! Vse te knjige se naročajo in kupujejo v »Učiteljski tiskarni« in v vsaki knjigotržnici.

Darovi učit. konviktu. Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta 100 K; Posojilnica v Črnomlju 25 K; g. Anton Gorše, gostilničar pri »Novem svetu« v Ljubljani 10 K; (Goršetovo gostilno toplo priporočamo p. i. učiteljstvu; izborna hrana, prav dobra pijača, cene nizke!) Rodoljubi iz Ljubljane in Belecervke nabrali v Belicerkvi 2,50 K s pripomnjo: so pesmi kovali in prepevali. Rodoljubi nabrali, so mnogo smejali; konviktu in domu, ko ni še na krova; konviktu ni v zlo; v Tovaršu zato denar se nabira in društvo podpira.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Kranjsko.
St. 971. 1-1
Na šestraazredni ljudski šoli v Radečah se razpisuje s tem učiteljska služba v stalno nameščenje za moške prolece.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potom semkaj vlagati do 2. maja 1912.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščeni prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo.
C. kr. okr. šolski svet v Krškem, dne 30. marca 1912.

Štajersko.
St. 1261.
Na petraazredni dečki ljudski šoli v Ribnici se razpisuje v stalno nameščenje učno mesto z omejitvijo na moške prolece.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščeni prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom semkaj vlagati do 20. maja 1912.
C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 2. mal. travna 1912.

Štajersko.
St. 544.
Definitivne učiteljske službe na ljudskih šolah v polit. okraju Celje. Vranske, 8 razr., Braslovo, 5 razr., Slivnica, 4 razr., Gornji Grad, 4 razr. (vse II. kr. razr.) Dol, 3 razr., (III. kr. razr.), povsod po eno mesto učitelja; Solčava, enorazr., I. kr. razr., mesto učitelja-šolskega vodje.
Pravilno opremljene prošnje do 15. maja 1912 na dotični krajni šol. svet.
Okrajni šolski svet Celje, dne 3. aprila 1912.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridelek za kavo v svojem gospodinjstvu pravega : Francka: „s kavnim mlincem“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Izvrstna naravna vina

dalmatinska, istrijska in vipavska pošilja tvrdka

Bohumil Poška v Trstu.

Pošiljatve v sodčkih od 50 litrov višje. Cene belega in črnega vina od 54 vinarjev za 1 lit. naprej.

Izpis iz cenika:

Vipavsko belo la	54 vinarjev.
Istrijsko belo najfinejše	56 „
Istrijsko črno la	56 „
Dalmatinsko belo najfinejše	60 „
Dalmatinsko črno	64 „
Opolno močno la	62 „

1887—1912 — 1887—1912

Blagovolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček in brat

Kopališče Poděbrady (kralj. Češko) slavnoznani izvozniki dom, ustan. 1. 1887 priporoča občeznane in pripoznane kakovosti

modno blago — zefire spomladanske in poletne novosti za 1912.

Havličkove tkanine, kanafare, brisače, robce, namizne in kavine garniture, batiste pralne svilne itd.

Damaste, opreme za neveste. XXV. trgovsko leto.

I zavoj 40 m okusno zbranih ostankov v velikosti do 8 m pošiljam za 18 K po povzetju franko. Od teh ne pošiljam vzorcev. Le pri nas najbolje. — Havličkova tkanina 1 kos 23 m za 12 K, 13-20 K, 14-50 K, 16 K, 17-50 K, 20-40 K, 22-40 K.

Najugodnejši češki nakupni vir

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9

Velika zaloga izgotovljenih oblek za gospe, dečke in otroke.

Konfekcija za dame in deklice.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

Ceniki zastoj in franko.

Sukna

in modno blago

za moške in ženske obleke priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu (Češka).

Vzorci franko.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo bogato zalogo črevljev, gamaš in galoš po najnižji ceni. Zunanja naročila izvršujem točno.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

poleg »Figovca«

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna steklarska dela, tudi nova šolska poslopja na deželi itd.

J. Jax

Ljubljana

Dunajska cesta

Šivalni stroji, kolesa in pisalni stroji.

Pletilni stroji.

Vzorci poštne prosti proti vrnitvi.

Krasne novosti za pomladansko in letno sezono!

Vzorci poštne prosti proti vrnitvi.

Došla je velika izbira vsakovrstnega modnega blaga za ženske obleke. — Elegantne moške obleke od sukna do najfinejšega angleškega blaga. — Moško in žensko perilo v krasni izbori. Novitete v dežnikih posebno v damskih solnčnikih. Priporoča se slavnemu učiteljstvu tvrdka z modnim in oblačilnim blagom

Gorica Ivančič in Kurinčič

Gosposka ulica 11. (V. G. Carducci.)

res smisel za lastno stanoysko organizacijo. Drugi pa se prikažejo le malokdaj in par se jih blesti vedno s svojo odsotnostjo. Taka brezbriznost pač ne zasluži drugega, nego da jo najstrožje obsojamo. — Naša stanovska zborovanja nam morajo postati naši stanovski prazniki, katerih se ne sme ogibati nihče iz naših vrst, zlasti pa se jih ne sme ogibati nihče zaradi morebitnih osebnih mrženj do kakega tovariša, oziroma tovarišice izogibatj ali zaradi tega celo izstopiti iz društva. Tako more ravnati le isti, ki ima ušesa, pa ne sliši, oči, pa ne vidi, da zahteva današnja nemirna doba več kot kdaj poprej združitve posameznih stanov; in kdor ne spozna, da je potrebno bolj kot kdaj, da se ravno učiteljstvo združi v boj proti sovragom, ki preže na šolo, ta je slep ali pa — iz predsodkov noče tega spoznati.

—ik.

Književnost in umetnost

Matica Slovenska javlja, da je knjige za 1911. leto še dobili. Zlasti naj bi jih naročili tisti, ki imajo le I. del romana »Brambovci«, ne pa II. dela, ki je izšel 1911. Vposlati je za garnituro 4 K.

»Slovan« (mesečnik za književnost, umetnost in prosveto) je v svoji 5. številki priobčil pesmi P. Goloba, ki ugodno spominjajo refleksivne lirike Jenkove, poedine pesmi B. Torasoviča (predvsem iz znanega lirika), A. Gradnika itd. — V prozi se odlikuje črtica »Človek«; nje avtorica, ki se skriva za imenom »Kmetamarija«, obeta še mnogo. — Izmed člankov se nam zdi važen slovenski spis hrvaškega profesorja R. Koprinskega: »Gradivo za zgodovino Slovencev«. V tej številki se končuje vrsta »Narodnih pravljic«, ki jih je zadnji čas priobčeval »Slovan«. Ilustriral je vse pravljice Lj. Babič. Ilustracije presoja v posebnem članku prav pohvalno profesor Saša Šantel ter opozarja na lepe klišeje zagrebške »Dioničke tiskare«. — Listek ima poročila o slov. in hrvaških knjigah, o glasbi, gledališču itd.

Politiški pregled.

* **Vladni komisar za Češko.** V listu »Union« čitamo, da se v dobro poučenih krogih zatrjuje, da se bo tudi za Češko imenoval vladni komisar, in sicer v osebi višjega ministerialnega uradnika, ako se razbjeje pogajanja med Čehi in Nemci.

* **Nasilja na Hrvaškem.** Kraljevi komisar Cuvaj se ne upa v Zagreb. Iz Budimpešte pošilja svojim policijskim organom svoje nasilne odredbe. Vsi veliki župani in župani mest, ki se niso zdeli zanesljivi, so odstavljani in na njih mesto imenovani policijski komisariji. Župan je samo še v Zagrebu. Kraljevi komisar namerava razpustiti ne samo politična društva in stanovske organizacije, temveč tudi kulturna društva. Govori se celo o razpustu »Društva hrvaških književnikov« in »Matiče Hrvatske«; zlasti poslednje, ker ima ta veliko imetje. Časopisje je vse konfiscirano. Zaradi drakonskih odredb glede trojne cenzure imajo druge izdaje po pet ur zamude. Popoldanski listi so izšli šele ponoči. Povsod vlada popolni mir, narod prenaša mirno vsa nasilja! Vsi listi se bavijo z nasilstvi na Hrvaškem. Tudi med nemškimi so taki, ki ostro obsojajo to novo protiuslavno barbarsko početje Cuvajevo in Khuenovo v Hrvaški.

* **Bosanska deželna bramba.** V zadnjih časih so se vršila pogajanja med vojnim ministrom Auffenbergom in obema domobranskima ministroma glede ustanovitve bosansko-hercegovskega domobranstva. Kakor se čuje, so prišli do sklepa ustanoviti dve domobranski poveljništvi po tri polke s tremi bataljoni. Napis na fesu naj se glasi: »Za cesarja, kralja in domovino«. Povelja bodo hrvaška, oziroma srbska. Bosanski poslanci so mnenja, da pride ta zakonski predlog še letos pred delegacije.

* **Ženska volilna pravica na Kitajskem.** Londonska »Times« poroča iz Nankinga, da je kitajska narodna skupščina sprejela resolucijo, s katero se žensstvu v načelu priznava volilna pravica, izvedba pa se odgodi na nedoločen čas.

* **Aktivna in pasivna volilna pravica za ženske na Švedskem.** V državnem zboru v Stokholmu je predložila vlada zakonski načrt o politični volilni pravici

žensk. Zakonski načrt namerava uvesti aktivno in pasivno volilno pravico za žene v enakem obsegu kakor jo imajo moški.

Srednješolski vestnik.

** Pomaknjen v VII. plačilni razred. Profesor Alojzij Stockmair z goriške gimnazije je pomaknjen v VII. plačilni razred.

** **Za učenje in proti učenju slovenščine.** — Iz društva laških profesorjev in učiteljev je prišel glas, ki zahteva obvezen pouk slovenščine v laških srednjih šolah. Utemeljevali so potrebo slovenščine tako, da je Lahom znanje slovenščine potrebno, ako se hočejo uspešno boriti proti — Slovencem. Nato je nastala v raznih laških listih dolgovozna polemika za in proti. »Corriere« je največkrat proti učenju slovenščine! Polemika je včasih prav rezka. — Mi pravimo: Nič naj se ne uče slovenščine. Čemu naj jim bo ta barbarski jezik? — Naši mladeniči pa naj se le pridno uče laščine!

SUKNO in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša **ZEFIRE** Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorce na željo franko. Zelo zmerne cene. Na željo dam tu izgotoviti gosposke obleke.

Učiteljski konvikt.

»Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« je založilo tele knjige: 1. A. Rapč: **Mladini**. I. zvezek. Cena lično v platno vezani knjižici K 1,50, s pošto 16 h več. 2. J. Slapšak: **Spisi Mišjčkovega Julčka**. I. II. in III. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov, ki so vsi lično vezani, je K 1,50, s pošto 16 h več. 3. Engelbert Gangl: **Zbrani spisi za mladino**. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh dveh zvezkov, ki sta oba lično vezana, je K 1,50, s pošto 16 h več. 4. Janko Žirovnik: **Narodne pesmi za šolsko mladino**. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov brez poštne je 20 h. 5. Emil Adamič: **Slava cesarju Francu Jožetu I!** Spevoigra za šolsko mladino. Cena K 3. 6. **Besedilo k E. Adamičevi spevoigri**. Cena 10 h. Ves izkupček za te knjige je namenjen Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta. Kupujte te knjige vsi, ki ljubite svoje otroke! Priporočajte jih prijateljem mladine, šole in učiteljstva! Vse te knjige se naročajo in kupujejo v »Učiteljski tiskarni« in v vsaki knjigotržnici.

Darovi učit. konviktu. Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta 100 K; Posojilnica v Črnomlju 25 K; g. Anton Gorše, gostilničar pri »Novem svetu« v Ljubljani 10 K; (Goršetovo gostilno toplo priporočamo p. i. učiteljstvu; izborna hrana, prav dobra pijača, cene nizke!) Rodoljub iz Ljubljane in Belcerkve nabrali v Belcerkvi 2,50 K s pripomnjo: so pesmi kovali in prepevali. Rodoljub nabrali, so mnogo smejali; konviktu in domu, ko ni še na krova; konviktu ni v zlo; v Tovaršu zato denar se nabira in društvo podpira.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Kranjsko.
St. 971. 1-1
Na šestraazredni ljudski šoli v Radečah se razpisuje s tem učiteljska služba v stalno nameščenje za moške prolece.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potom semkaj vlagati do 2. maja 1912.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščeni prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo.
C. kr. okr. šolski svet v Krškem, dne 30. marca 1912.

Štajersko.
St. 1261.
Na petraazredni dečki ljudski šoli v Ribnici se razpisuje v stalno nameščenje učno mesto z omejitvijo na moške prolece.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščeni prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom semkaj vlagati do 20. maja 1912.
C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 2. mal. travna 1912.

Štajersko.
St. 544.
Definitivne učiteljske službe na ljudskih šolah v polit. okraju Celje. Vranske, 8 razr., Braslovo, 5 razr., Slivnica, 4 razr., Gornji Grad, 4 razr. (vse II. kr. razr.) Dol, 3 razr., (III. kr. razr.), povsod po eno mesto učitelja; Solčava, enorazr., I. kr. razr., mesto učitelja-šolskega vodje.
Pravilno opremljene prošnje do 15. maja 1912 na dotični krajni šol. svet.
Okrajni šolski svet Celje, dne 3. aprila 1912.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridelek za kavo v svojem gospodinjstvu pravega : Francka: „s kavnim mlincem“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Izvrstna naravna vina

dalmatinska, istrijska in vipavska pošilja tvrdka

Bohumil Poňka v Trstu.

Pošiljatve v sodčkih od 50 litrov višje. Cene belega in črnega vina od 54 vinarjev za 1 lit. naprej.

Izpis iz cenika:

Vipavsko belo la	54 vinarjev.
Istrijsko belo najfinejše	56 „
Istrijsko črno la	56 „
Dalmatinsko belo najfinejše	60 „
Dalmatinsko črno	64 „
Opolno močno la	62 „

1887—1912 — 1887—1912

Blagovolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček in brat

Kopališče Poděbrady (kralj. Češko) slavnoznani izvozniki, ustan. 1. 1887 priporoča občeznane in pripoznane kakovosti

modno blago — zefire spomladanske in poletne novosti za 1912.

Havličkove tkanine, kanafare, brisače, robce, namizne in kavine garniture, batiste pralne svilne itd.

Damaste, opreme za neveste. XXV. trgovsko leto.

I zavoj 40 m okusno zbranih ostankov v velikosti do 8 m pošiljam za 18 K po povzetju franko. Od teh ne pošiljam vzorcev. Le pri nas najbolje. — Havličkova tkanina 1 kos 23 m za 12 K, 13-20 K, 14-50 K, 16 K, 17-50 K, 20-40 K, 22-40 K.

Najugodnejši češki nakupni vir

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9

Velika zaloga izgotovljenih oblek za gospe, dečke in otroke.

Konfekcija za dame in deklice.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

Ceniki zastoj in franko.

Sukna

in modno blago

za moške in ženske obleke priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu (Češka).

Vzorci franko.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo bogato zalogo črevljev, gamaš in galoš po najnižji ceni. Zunanja naročila izvršujem točno.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

poleg »Figovca«

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna steklarska dela, tudi nova šolska poslopja na deželi itd.

J. Jax

Ljubljana

Dunajska cesta

Šivalni stroji, kolesa in pisalni stroji.

Pletilni stroji.

Vzorci poštne prosti proti vrnitvi.

Krasne novosti za pomladansko in letno sezono!

Vzorci poštne prosti proti vrnitvi.

Došla je velika izbira vsakovrstnega modnega blaga za ženske obleke. — Elegantne moške obleke od sukna do najfinejšega angleškega blaga. — Moško in žensko perilo v krasni izbori. Novitete v dežnikih posebno v damskih solnčnikih. Priporoča se slavnemu učiteljstvu tvrdka z modnim in oblačilnim blagom

Gorica Ivančič in Kurinčič

Gosposka ulica 11. (V. G. Carducci.)

res smisel za lastno stanovsko organizacijo. Drugi pa se prikažejo le malokdaj in par se jih blesti vedno s svojo odsotnostjo. Taka brezbriznost pač ne zasluži drugega, nego da jo najstrožje obsojamo. — Naša stanovska zborovanja nam morajo postati naši stanovski prazniki, katerih se ne sme ogibati nihče iz naših vrst, zlasti pa se jih ne sme ogibati nihče zaradi morebitnih osebnih mrženj do kakega tovariša, oziroma tovarišice izogibatj ali zaradi tega celo izstopiti iz društva. Tako more ravnati le isti, ki ima ušesa, pa ne sliši, oči, pa ne vidi, da zahteva današnja nemirna doba več kot kdaj poprej združitve posameznih stanov; in kdor ne spozna, da je potrebno bolj kot kdaj, da se ravno učiteljstvo združi v boj proti sovragom, ki preže na šolo, ta je slep ali pa — iz predsodkov noče tega spoznati.

—ik.

Književnost in umetnost

Matica Slovenska javlja, da je knjige za 1911. leto še dobili. Zlasti naj bi jih naročili tisti, ki imajo le I. del romana »Brambovci«, ne pa II. dela, ki je izšel 1911. Vposlati je za garnituro 4 K.

»Slovan« (mesečnik za književnost, umetnost in prosveto) je v svoji 5. številki priobčil pesmi P. Goloba, ki ugodno spominjajo refleksivne lirike Jenkove, poedine pesmi B. Torasoviča (predvsem iz znanega lirika), A. Gradnika itd. — V prozi se odlikuje črtica »Človek«; nje avtorica, ki se skriva za imenom »Kmetamarija«, obeta še mnogo. — Izmed člankov se nam zdi važen slovenski spis hrvaškega profesorja R. Koprinskega: »Gradivo za zgodovino Slovencev«. V tej številki se končuje vrsta »Narodnih pravljic«, ki jih je zadnji čas priobčeval »Slovan«. Ilustriral je vse pravljice Lj. Babič. Ilustracije presoja v posebnem članku prav pohvalno profesor Saša Šantel ter opozarja na lepe klišeje zagrebške »Dioničke tiskare«. — Listek ima poročila o slov. in hrvaških knjigah, o glasbi, gledališču itd.

Politiški pregled.

* **Vladni komisar za Češko.** V listu »Union« čitamo, da se v dobro poučenih krogih zatrjuje, da se bo tudi za Češko imenoval vladni komisar, in sicer v osebi višjega ministerialnega uradnika, ako se razbije pogajanja med Čehi in Nemci.

* **Nasilja na Hrvaškem.** Kraljevi komisar Cuvaj se ne upa v Zagreb. Iz Budimpešte pošilja svojim policijskim organom svoje nasilne odredbe. Vsi veliki župani in župani mest, ki se niso zdeli zanesljivi, so odstavljani in na njih mesto imenovani policijski komisariji. Župan je samo še v Zagrebu. Kraljevi komisar namerava razpustiti ne samo politična društva in stanovske organizacije, temveč tudi kulturna društva. Govori se celo o razpustu »Društva hrvaških književnikov« in »Maticice Hrvatske«; zlasti poslednje, ker ima ta veliko imetje. Časopisje je vse konfiscirano. Zaradi drakonskih odredb glede trojne cenzure imajo druge izdaje po pet ur zamude. Popoldanski listi so izšli šele ponoči. Povsod vlada popolni mir, narod prenaša mirno vsa nasilja! Vsi listi se bavijo z nasilstvi na Hrvaškem. Tudi med nemškimi so taki, ki ostro obsojajo to novo protiuslavno barbarsko početje Cuvajevo in Khuenovo v Hrvaški.

* **Bosanska deželna bramba.** V zadnjih časih so se vršila pogajanja med vojnim ministrom Auffenbergom in obema domobranskima ministroma glede ustanovitve bosansko-hercegovskega domobranstva. Kakor se čuje, so prišli do sklepa ustanoviti dve domobranski poveljništvi po tri polke s tremi bataljoni. Napis na fesu naj se glasi: »Za cesarja, kralja in domovino«. Povelja bodo hrvaška, oziroma srbska. Bosanski poslanci so mnenja, da pride ta zakonski predlog še letos pred delegacije.

* **Ženska volilna pravica na Kitajskem.** Londonska »Times« poroča iz Nankinga, da je kitajska narodna skupščina sprejela resolucijo, s katero se žensstvu v načelu priznava volilna pravica, izvedba pa se odgodi na nedoločen čas.

* **Aktivna in pasivna volilna pravica za ženske na Švedskem.** V državnem zboru v Stokholmu je predložila vlada zakonski načrt o politični volilni pravici

žensk. Zakonski načrt namerava uvesti aktivno in pasivno volilno pravico za žene v enakem obsegu kakor jo imajo moški.

Srednješolski vestnik.

** Pomaknjen v VII. plačilni razred. Profesor Alojzij Stockmair z goriške gimnazije je pomaknjen v VII. plačilni razred.

** **Za učenje in proti učenju slovenščine.** — Iz društva laških profesorjev in učiteljev je prišel glas, ki zahteva obvezen pouk slovenščine v laških srednjih šolah. Utemeljevali so potrebo slovenščine tako, da je Lahom znanje slovenščine potrebno, ako se hočejo uspešno boriti proti — Slovencem. Nato je nastala v raznih laških listih dolgovozna polemika za in proti. »Corriere« je največkrat proti učenju slovenščine! Polemika je včasih prav rezka. — Mi pravimo: Nič naj se ne uče slovenščine. Čemu naj jim bo ta barbarski jezik? — Naši mladeniči pa naj se le pridno uče laščine!

SUKNO in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša **ZEFIRE** Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorce na željo franco. Zelo zmerne cene. Na željo dam tu izgotoviti gosposke obleke.

Učiteljski konvikt.

»Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« je založilo tele knjige: 1. A. Rapč: **Mladini. I. zvezek.** Cena lično v platno vezani knjižici K 1,50, s pošto 16 h več. 2. J. Slapšak: **Spisi Mišjčkovega Julčka. I. II. in III. zvezek.** Cena vsakemu teh zvezkov, ki so vsi lično vezani, je K 1,50, s pošto 16 h več. 3. Engelbert Gangl: **Zbrani spisi za mladino. I. in II. zvezek.** Cena vsakemu teh dveh zvezkov, ki sta oba lično vezana, je K 1,50, s pošto 16 h več. 4. Janko Žirovnik: **Narodne pesmi za šolsko mladino. I. in II. zvezek.** Cena vsakemu teh zvezkov brez poštne je 20 h. 5. Emil Adamič: **Slava cesarju Francu Jožetu I.!** Spevoigra za šolsko mladino. Cena K 3. 6. **Besedilo k E. Adamičevi spevoigri.** Cena 10 h. Ves izkupček za te knjige je namenjen Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta. Kupujte te knjige vsi, ki ljubite svoje otroke! Priporočajte jih prijateljem mladine, šole in učiteljstva! Vse te knjige se naročajo in kupujejo v »Učiteljski tiskarni« in v vsaki knjigotržnici.

Darovi učit. konviktu. Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta 100 K; Posojilnica v Črnomlju 25 K; g. Anton Gorše, gostilničar pri »Novem svetu« v Ljubljani 10 K; (Goršetovo gostilno toplo priporočamo p. i. učiteljstvu; izborna hrana, prav dobra pijača, cene nizke!) Rodoljub iz Ljubljane in Belcerkve nabrali v Belcerkvi 2,50 K s pripomnjo: so pesmi kovali in prepevali. Rodoljub nabrali, so mnogo smejali; konviktu in domu, ko ni še na krova; konviktu ni v zlo; v Tovaršu zato denar se nabira in društvo podpira.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Kranjsko.
St. 971. 1-1
Na šestrazredni ljudski šoli v Radečah se razpisuje s tem učiteljska služba v stalno nameščenje za moške prolece.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potom semkaj vlagati do 2. maja 1912.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščeni prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo.
C. kr. okr. šolski svet v Krškem, dne 30. marca 1912.

Štajersko.
St. 1261.
Na petrazredni dečki ljudski šoli v Ribnici se razpisuje v stalno nameščenje učno mesto z omejitvijo na moške prolece.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščeni prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom semkaj vlagati do 20. maja 1912.
C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 2. mal. travna 1912.

Štajersko.
St. 544.
Definitivne učiteljske službe na ljudskih šolah v polit. okraju Celje. Vranske, 8 razr., Braslovo, 5 razr., Slivnica, 4 razr., Gornji Grad, 4 razr. (vse II. kr. razr.) Dol, 3 razr., (III. kr. razr.), povsod po eno mesto učitelja; Solčava, enorazr., I. kr. razr., mesto učitelja-šolskega vodje.
Pravilno opremljene prošnje do 15. maja 1912 na dotični krajni šol. svet.
Okrajni šolski svet Celje, dne 3. aprila 1912.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu pravega : Francka: „s kavnim mlincem“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Izvrstna naravna vina

dalmatinska, istrijska in vipavska pošilja tvrdka

Bohumil Poňka v Trstu.

Pošiljatve v sodčkih od 50 litrov višje. Cene belega in črnega vina od 54 vinarjev za 1 lit. naprej.

Izpis iz cenika:

Vipavsko belo la	54 vinarjev.
Istrijsko belo najfinejše	56 „
Istrijsko črno la	56 „
Dalmatinsko belo najfinejše	60 „
Dalmatinsko črno	64 „
Opolno močno la	62 „

1887—1912 — 1887—1912

Blagovolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček in brat

Kopališče Poděbrady (kralj. Češko) slavnoznani izvozniki dom, ustan. 1. 1887 priporoča občeznane in pripoznane kakovosti

modno blago — zefire spomladanske in poletne novosti za 1912.

Havličkove tkanine, kanafare, brisače, robce, namizne in kavine garniture, batiste pralne svilne itd.

Damaste, opreme za neveste. XXV. trgovsko leto.

I zavoj 40 m okusno zbranih ostankov v velikosti do 8 m pošiljam za 18 K po povzetju franko. Od teh ne pošiljam vzorcev. Le pri nas najbolje. — Havličkova tkanina 1 kos 23 m za 12 K, 13-20 K, 14-50 K, 16 K, 17-50 K, 20-40 K, 22-40 K.

Najugodnejši češki nakupni vir

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9

Velika zaloga izgotovljenih oblek za gospe, dečke in otroke.

Konfekcija za dame in deklice.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

Ceniki zastoj in franko.

Sukna

in modno blago

za moške in ženske obleke priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu (Češka). Vzorce franko.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo bogato zalogo črevljev, gamaš in galoš po najnižji ceni. Zunanja naročila izvršujem točno.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

poleg »Figovca«

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna steklarska dela, tudi nova šolska poslopja na deželi itd.

J. Jax

Ljubljana

Dunajska cesta

Šivalni stroji, kolesa in pisalni stroji.

Pletilni stroji.

Vzorce poštnine prosti proti vrnitvi.

Krasne novosti za pomladansko in letno sezono!

Vzorce poštnine prosti proti vrnitvi.

Došla je velika izbira vsakovrstnega modnega blaga za ženske obleke. — Elegantne moške obleke od sukna do najfinejšega angleškega blaga. — Moško in žensko perilo v krasni izbori. Novitete v dežnikih posebno v damskih solnčnikih. Priporoča se slavnemu učiteljstvu tvrdka z modnim in oblačilnim blagom

Gorica Ivančič in Kurinčič

Gosposka ulica 11. (V. G. Carducci.)

res smisel za lastno stanoysko organizacijo. Drugi pa se prikažejo le malokdaj in par se jih blesti vedno s svojo odsotnostjo. Taka brezbriznost pač ne zasluži drugega, nego da jo najstrožje obsojamo. — Naša stanovska zborovanja nam morajo postati naši stanovski prazniki, katerih se ne sme ogibati nihče iz naših vrst, zlasti pa se jih ne sme ogibati nihče zaradi morebitnih osebnih mrženj do kakega tovariša, oziroma tovarišice izogibatj ali zaradi tega celo izstopiti iz društva. Tako more ravnati le isti, ki ima ušesa, pa ne sliši, oči, pa ne vidi, da zahteva današnja nemirna doba več kot kdaj poprej združitve posameznih stanov; in kdor ne spozna, da je potrebno bolj kot kdaj, da se ravno učiteljstvo združi v boj proti sovragom, ki preže na šolo, ta je slep ali pa — iz predsodkov noče tega spoznati.

—ik.

Književnost in umetnost

Matica Slovenska javlja, da je knjige za 1911. leto še dobili. Zlasti naj bi jih naročili tisti, ki imajo le I. del romana »Brambovci«, ne pa II. dela, ki je izšel 1911. Vposlati je za garnituro 4 K.

»Slovan« (mesečnik za književnost, umetnost in prosveto) je v svoji 5. številki priobčil pesmi P. Goloba, ki ugodno spominjajo refleksivne lirike Jenkove, poedine pesmi B. Torasoviča (predvsem iz znanega lirika), A. Gradnika itd. — V prozi se odlikuje črtica »Človek«; nje avtorica, ki se skriva za imenom »Kmetamarija«, obeta še mnogo. — Izmed člankov se nam zdi važen slovenski spis hrvaškega profesorja R. Koprinskega: »Gradivo za zgodovino Slovencev«. V tej številki se končuje vrsta »Narodnih pravljic«, ki jih je zadnji čas priobčeval »Slovan«. Ilustriral je vse pravljice Lj. Babič. Ilustracije presoja v posebnem članku prav pohvalno profesor Saša Šantel ter opozarja na lepe klišeje zagrebške »Dioničke tiskare«. — Listek ima poročila o slov. in hrvaških knjigah, o glasbi, gledališču itd.

Politiški pregled.

* Vladni komisar za Češko. V listu »Union« čitamo, da se v dobro poučenih krogih zatrjuje, da se bo tudi za Češko imenoval vladni komisar, in sicer v osebi višjega ministerialnega uradnika, ako se razbije pogajanja med Čehi in Nemci.

* Nasilja na Hrvaškem. Kraljevi komisar Cuvaj se ne upa v Zagreb. Iz Budimpešte pošilja svojim policijskim organom svoje nasilne odredbe. Vsi veliki župani in župani mest, ki se niso zdeli zanesljivi, so odstavljani in na njih mesto imenovani policijski komisariji. Župan je samo še v Zagrebu. Kraljevi komisar namerava razpustiti ne samo politična društva in stanovske organizacije, temveč tudi kulturna društva. Govori se celo o razpustu »Društva hrvaških književnikov« in »Matiče Hrvatske«; zlasti poslednje, ker ima ta veliko imetje. Časopisje je vse konfiscirano. Zaradi drakonskih odredb glede trojne cenzure imajo druge izdaje po pet ur zamude. Popoldanski listi so izšli šele ponoči. Povsod vlada popolni mir, narod prenaša mirno vsa nasilja! Vsi listi se bavijo z nasilstvi na Hrvaškem. Tudi med nemškimi so taki, ki ostro obsojajo to novo protiuslavno barbarsko početje Cuvajevo in Khuenovo v Hrvaški.

* Bosanska deželna bramba. V zadnjih časih so se vršila pogajanja med vojnim ministrom Auffenbergom in obema domobranskima ministroma glede ustanovitve bosansko-hercegovskega domobranstva. Kakor se čuje, so prišli do sklepa ustanoviti dve domobranski poveljništvi po tri polke s tremi bataljoni. Napis na fesu naj se glasi: »Za cesarja, kralja in domovino«. Povelja bodo hrvaška, oziroma srbska. Bosanski poslanci so mnenja, da pride ta zakonski predlog še letos pred delegacije.

* Ženska volilna pravica na Kitajskem. Londonska »Times« poroča iz Nankinga, da je kitajska narodna skupščina sprejela resolucijo, s katero se žensstvu v načelu priznava volilna pravica, izvedba pa se odgodi na nedoločen čas.

* Aktivna in pasivna volilna pravica za ženske na Švedskem. V državnem zboru v Stokholmu je predložila vlada zakonski načrt o politični volilni pravici

žensk. Zakonski načrt namerava uvesti aktivno in pasivno volilno pravico za žene v enakem obsegu kakor jo imajo moški.

Srednješolski vestnik.

** Pomaknjen v VII. plačilni razred. Profesor Alojzij Stockmair z goriške gimnazije je pomaknjen v VII. plačilni razred.

** Za učenje in proti učenju slovenščine. — Iz društva laških profesorjev in učiteljev je prišel glas, ki zahteva obvezen pouk slovenščine v laških srednjih šolah. Utemeljevali so potrebo slovenščine tako, da je Lahom znanje slovenščine potrebno, ako se hočejo uspešno boriti proti — Slovencem. Nato je nastala v raznih laških listih dolgovozna polemika za in proti. »Corriere« je največkrat proti učenju slovenščine! Polemika je včasih prav rezka. — Mi pravimo: Nič naj se ne uče slovenščine. Čemu naj jim bo ta barbarski jezik? — Naši mladeniči pa naj se le pridno uče laščine!

SUKNO in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša **ZEFIRE** Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorce na željo franko. Zelo zmerne cene. Na željo dam tu izgotoviti gosposke obleke.

Učiteljski konvikt.

»Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« je založilo tele knjige: 1. A. Rapč: Mladini. I. zvezek. Cena lično v platno vezani knjižici K 1,50, s pošto 16 h več. 2. J. Slapšak: Spisi Mišjčkovega Julčka. I. II. in III. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov, ki so vsi lično vezani, je K 1,50, s pošto 16 h več. 3. Engelbert Gangl: Zbrani spisi za mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh dveh zvezkov, ki sta oba lično vezana, je K 1,50, s pošto 16 h več. 4. Janko Žirovnik: Narodne pesmi za šolsko mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov brez poštne je 20 h. 5. Emil Adamič: Slava cesarju Francu Jožetu I.! Spevoigra za šolsko mladino. Cena K 3. 6. Besedilo k E. Adamičevi spevoigri. Cena 10 h. Ves izkupiček za te knjige je namenjen Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta. Kupujte te knjige vsi, ki ljubite svoje otroke! Priporočajte jih prijateljem mladine, šole in učiteljstva! Vse te knjige se naročajo in kupujejo v »Učiteljski tiskarni« in v vsaki knjigotržnici.

Darovi učit. konviktu. Hranilnica in posojilnica učiteljskega konvikta 100 K; Posojilnica v Črnomlju 25 K; g. Anton Gorše, gostilničar pri »Novem svetu« v Ljubljani 10 K; (Goršetovo gostilno toplo priporočamo p. i. učiteljstvu; izborna hrana, prav dobra pijača, cene nizke!) Rodoljub iz Ljubljane in Belecervke nabrali v Belicerkvi 2,50 K s pripomnjo: so pesmi kovali in prepevali. Rodoljub nabrali, so mnogo smejali; konviktu in domu, ko ni še na krova; konviktu ni v zlo; v Tovaršu zato denar se nabira in društvo podpira.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Kranjsko.
St. 971. 1-1
Na šestraazredni ljudski šoli v Radečah se razpisuje s tem učiteljska služba v stalno nameščenje za moške prolece.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potom semkaj vlagati do 2. maja 1912.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščen prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo.
C. kr. okr. šolski svet v Krškem, dne 30. marca 1912.

Štajersko.
St. 1261.
Na petraazredni dečki ljudski šoli v Ribnici se razpisuje v stalno nameščenje učno mesto z omejitvijo na moške prolece.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščen prosilec, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.
Pravilno opremljene prošnje je predpisanim službenim potom semkaj vlagati do 20. maja 1912.
C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 2. mal. travna 1912.

Štajersko.
St. 544.
Definitivne učiteljske službe na ljudskih šolah v polit. okraju Celje. Vranske, 8 razr., Braslovo, 5 razr., Slivnica, 4 razr., Gornji grad, 4 razr. (vse II. kr. razr.) Dol, 3 razr., (III. kr. razr.), povsod po eno mesto učitelja; Solčava, enorazr., I. kr. razr., mesto učitelja-šolskega vodje.
Pravilno opremljene prošnje do 15. maja 1912 na dotični krajni šol. svet.
Okrajni šolski svet Celje, dne 3. aprila 1912.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu pravega : Francka: „s kavnim mlincem“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Izvrstna naravna vina

dalmatinska, istrijska in vipavska pošilja tvrdka

Bohumil Poška v Trstu.

Pošiljatve v sodčkih od 50 litrov višje. Cene belega in črnega vina od 54 vinarjev za 1 lit. naprej.

Izpis iz cenika:

Vipavsko belo la	54 vinarjev.
Istrijsko belo najfinejše	56 „
Istrijsko črno la	56 „
Dalmatinsko belo najfinejše	60 „
Dalmatinsko črno	64 „
Opolno močno la	62 „

1887—1912 — 1887—1912

Blagovolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček in brat

Kopališče Poděbrady (kralj. Češko) slavnoznani izvozniki, ustan. 1. 1887 priporoča občeznane in pripoznane kakovosti

modno blago — zefire spomladanske in poletne novosti za 1912.

Havličkove tkanine, kanafare, brisače, robce, namizne in kavine garniture, batiste pralne svilne itd.

Damaste, opreme za neveste. XXV. trgovsko leto.

I zavoj 40 m okusno zbranih ostankov v velikosti do 8 m pošiljam za 18 K po povzetju franko. Od teh ne pošiljam vzorcev. Le pri nas najbolje. — Havličkova tkanina 1 kos 23 m za 12 K, 13-20 K, 14-50 K, 16 K, 17-50 K, 20-40 K, 22-40 K.

Najugodnejši češki nakupni vir

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9

Velika zaloga izgotovljenih oblek za gospe, dečke in otroke.

Konfekcija za dame in deklice.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

==== Ceniki zastoj in franko. ====

Sukna

in modno blago za moške in ženske obleke priporoča firma **Karel Kocian** :: tvornica za sukno :: v Humpolcu (Češka). Vzorce franko.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo bogato zalogo črevljev, gamaš in galoš po najnižji ceni. Zunanja naročila izvršujem točno.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13 — poleg „Figovca“

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna steklarska dela, tudi nova šolska poslopja na deželi itd.

J. Jax

Ljubljana Dunajska cesta

Šivalni stroji, kolesa in pisalni stroji.

Pletilni stroji.

Vzorci poštne prosti proti vrnitvi. **Krasne novosti za pomladansko in letno sezono!** Vzorci poštne prosti proti vrnitvi.

Došla je velika izbira vsakovrstnega modnega blaga za ženske obleke. — Elegantne moške obleke od sukna do najfinejšega angleškega blaga. — Moško in žensko perilo v krasni izbori. Novitete v dežnikih posebno v damskih solnčnikih. Priporoča se slavnemu učiteljstvu tvrdka z modnim in oblačilnim blagom

Gorica Ivančič in Kurinčič

Gosposka ulica 11. (V. G. Carducci.)